

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 10

DESEMBER 1992

28. årg

Forferdes ikke!

Med dette blir det sagt at denne konge er født for dem som frykter og er forskrekket, og at bare *de* hører hans rike til. For dem skal man også preke slik som engelen prekte for de arme, forferdede hyrdene: Se, jeg forkynner eder en stor glede! Denne glede ble visselig tilbudt alt folket, men likevel er bare *de* mottakelige for denne gleden, som har en engstet samvittighet og et bedrøvet hjerte. Disse, vil Herren si, hører meg til, og dem gjelder min preken, for dem vil jeg forkynne noe riktig godt. Er det ikke et stort under at denne gleden skal være nærmest der hvor den største samvittighetsuro finnes?

Verden er glad og ved godt mot når den har gods og gull, makt og ære, men et elendig og bedrøvet hjerte søker ikke noe annet enn fred og trøst. Det vil så gjerne få vite om det har en nådig Gud. Og denne gleden, som gir et bedrøvet hjerte ro og

fred, er så stor at all verdens glede synker sammen til intet ved siden av den. Derfor skal man preke for de arme samvittighetene slik som englene her forkynner: Hør på meg, alle dere som har bedrøvede og elendige hjerter! Jeg forynner dere en stor glede. For Kristus er ikke kommet til jorda og er blitt menneske for å støte dere ned i helvete; enda mindre er det derfor han er blitt krostestet og er død. Han er kommet for at dere i ham skal ha en stor glede. Vil du rett beskrive og definere Kristus, si hvem han var og hva han var, så legg merke til hvordan engelen her beskriver og definerer ham. Han er og heter: Stor glede. Den som nå rett kunne lære å virkelig fatte dette navnet! For det er det som det kommer an på.

M. Luther

(Forts. fra forrige nr.)

Arvingen reiser hjem

Av J. de Liefde

Ikke all glede på reisen er sann glede

Da vi igjen skulle holde frem med vår reise, var jeg den siste som steg opp i vognen. Med det samme postføreren lukket døren etter meg, ropte en mann: «Vent, jeg vil også være med!»

«Hvorfor passer De ikke på tiden?» brummet postføreren, og åpnet vogndøren på ny.

Den nye reisefellen vår steg syngende inn i vognen. Han hilste lystig på passasjerene og satte seg bent imot meg.

«Nå hadde du nær kommet for sent, Henrik,» sa han og smålo, mens han prydelig dro et rødt lommetørkle opp av lommen og tørket svetten av pannen.

«En må følge med på tiden, når en er på reise» sa en av reisefellene, som satt ved siden av ham.

«Å», sa mannen, «allting har sin tid, ikke alt kan skje i et og samme minutt. En trenger vel også noen tid til å nå frem til stasjonen.»

«Si ikke det, min venn,» sa sidekameraten hans, «det kan ofte bli ille for Dem: Det finnes tilfelle som virkelig er bundet av minuttet, og den

som ikke kommer i rett tid, får stå der og trøste seg som best han kan.»

«På det viset måtte en vel være foruten et og annet måltid om dagen, og det ville vel helsa tjene på?» svarte den lystige mannen, han tok til å synge: «*Sørg ei for dagen som kommer og går, nyt i minuttet alt hva du formår.*»

«Så, så,», sa den andre, og brøt av sangen hans, «De hadde kanskje ikke tapt så mye om De ikke hadde blitt med. Men det kan på den annen side også hende at om De ikke hadde nådd frem, ville De nå ha grått i stedet for å synge.»

«Gråte!» sa den lystige, «det har jeg aldri i mine levedager gjort:»

«*Fryd deg vid livet i dine dagers vår.*»

«Dessuten,» sa han, og sluttet å synge, «dessuten er det slik at om jeg kommer til Deventer først i morgen, er det godt, og kommer jeg dit morgenen etter er det heller ikke for sent. For det jeg skal avgårde etter, blir nok liggende. Det venter nok. Ingen kan ta det fra meg.»

«Kanskje reiser De til Deventer

og skal gifte Dem?» sa sidemannen hans.

Den glade mannen sang til svar:

«Jeg er en stakkars ektemann, som mange andre menn.»

«Nå», sa mannen ved siden hans, «da reiser De kanskje og skal hente en stor pengesum?»

«Penger! Hva bryr jeg meg om penger?» sa han og prøvde virke likesæl:

«Like meget gjør det meg, om jeg har penger eller ei.»

«Nå hører en godt at De spøker, men jeg tipper det må være en arv

som ligger og venter på Dem i Deventer?»

Mannen kunne ikke lenger holde på hemmeligheten sin. Snart visste en grunnen til hans glede. Han hadde nemlig tatt et lodd i lotteriet, og på det var det kommet ut en høy gevinst i Deventer.

«Det kan en kalle slumpelykke; slikt hender ikke en blant tusen,» sa hr. Sybrand.

«Nei, det tror jeg så gjerne,» sa han; «jeg ble ikke lite glad da jeg leste det i avisen. Jeg hadde nesten glemt loddet, for det var to måneder siden jeg kjøpte det. Ved et tilfelle satt mesteren min og leste i en avis. Jeg tok avisen i hånden etterpå, og se! En gevinst på 40 000 daler var kommet ut på nummeret mitt, leste jeg. Vanligvis tar jeg sjelden en avis i hånden, for jeg er bare en slaktersvenn og ikke nettopp flink til å lese. Men nå tenkte jeg: Kanskje har jeg fått en gevinst på loddet mitt. Da jeg nå fikk se de store tallene, tok jeg avisen og sprang like hjem til kona mi! Hun tok loddet opp av skrinet, og – skulle en sett maken! Nummeret i avisen og på loddeddelen stemte på en prikk.»

«Jamen var da dette et heldig tilfelle,» sa hr. Sybrand, «leser kona Deres godt?»

«I ungdommen har hun nok lært å lese, og fått en god oppdragelse. Rett nok ble det ikke mye med lesingen

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp.: Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11

3770 Kragerø, tlf. 03-99 08 45

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Frafjord

Postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11

3770 Kragerø, tlf. 03-99 08 45

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Karl B. Bø

Vistnesvn. 13, 4070 Randaberg. Tlf. 04-41 87 46

Kass. Margrete Frafjord,

Boks 89, 5582 Ølensvåg

Postgiro 5 68 21 33. bankgiro 3204.10.10222

Bibelskolen på Fossnes

Fossnes, 3160 Stokke

Bankgiro 2490.45.39496

etter at hun kom i tjeneste, og enda mindre etter at vi giftet oss. Men når hun setter seg til, går det utrolig bra uten staving.»

«Har De avisen med Dem?» spurte hr. Sybrand.

«Ja,» svarte han, og tok frem bladet. Hr. Sybrand leste igjennom gevinstlisten. «Får jeg lov til å se loddet Deres?» spurte han. Mannen ble først litt støtt, men da han så det ærlige ansiktet til hr. Sybrand, fikk han mer tillit. Likevel holdt han selv loddet ved siden av avisen.

Jeg så straks på pannen til min venn at noe var galt. Men da ansiktet til hr. Sybrand var gjemt av avisen for loddeieren, kunne han ikke legge merke til det samme som meg. Hr. Sybrand skottet som snarest bort på meg og bet seg med alvorlig mine i leppen.

«Min ven,» sa hr. Sybrand og gav loddet tilbake til eiermannen, «jeg vil håpe De ikke har lurt Dem selv når De kommer til Deventer.»

«Det er ikke mulig,» sa mannen trassig, «eller skulle vel avisen lure meg?»

«Nei, slett ikke, når bare De og kona Deres hadde lest rett.»

«Tøv, skulle vi begge to ha lest feil? Dessuten har tre av vennene mine hatt anledning til å lese det. Skulle så vi alle fem ha lest galt?»

«Det kunne nok hende, dersom dere alle fem er uøvde i lesing.»

«Men leser da De godt?»

«Jeg tror nok at mang en kan være mer dugende enn jeg. Men så mye kan jeg i det minst lese, at jeg skjønner det som står i en avis.»

«Så, hvorledes leser De da?»

«Min venn, jeg har ikke lyst til å ta fra Dem gleden Deres i utrensmål eller for tidlig.»

«Nei, si meg,» sa mannen litt urolig, «si meg ærlig: Stemmer ikke nummeret med avisen?»

«Så langt jeg kan forstå har De sett litt feil, men jeg vil ikke snakke noe mer om det.»

Mannen lot likevel ikke hr. Sybrand få noen fred, han tok frem avisen og loddeddelen en gang til.

Hr. Sybrand tok papirene og ga dem til meg uten å si et ord. Jeg leste på det ene 17 409 og på det andre 17 408. Det var åpenbart at den stakkars mannen hadde lest galt. I stedet for 9 hadde han lest 8, et mistak en uøvd leser lett kunne gjøre, siden den bøyde svingen på nitallet bare trengte en liten økning, så det ble et åttetall.

Da jeg fortalte mannen hvorledes det hang sammen, ble han blek. Han tok seg likevel snart inn igjen og ga papirene til sidemannen sin, så han også skulle lese dem. Den nye leseren blunket lurt til oss og sa, mens han ordnet papirene: «Vær bare rolig, min venn, disse karene har nok drevet litt gjøn med Dem. De og kona Deres har nok lest rett.»

«Var det ikke det jeg skønte,» sa mannen og dro pusten dypt.

«Tro meg, min ven, vi mener det ærlig med Dem,» sa hr. Sybrand. «Vi ville bare spare Dem for en brå støkk i Deventer. Den kunne bli til skade for Dem. Enten De tror det eller ikke, har vi sagt Dem den virkelige sannheten.»

Disse ordene fra hr. Sybrand ble straks feid bort av en drøy og diger spøk av sidemannen.

Etter et ordskifte mellom dem, ville hr. Sybrand bevise sannheten av påstanden sin. Mannen med loddet satt bare og svingte hit og dit som et svaierende tre hele tiden. De tok frem avisen og loddseiddelen på ny, og nå viste hr. Sybrand loddeieren at det var et lite mellomrom mellom svingen og hodet på nitallet.

Mannen var nær ved å bli overbevist om mistaket sitt, for ansiktet hans fikk et uttrykk som vitnet om det dypeste tungsinn. Men sidemannen hans sa til ham: «Skjønner De ikke at disse karene bare vil sette en støkk i Dem. Det er da likevel bare en småting. Hva skulle vel det vesle mellomrommet som de taler om ha å si? De skal vite, min venn, at disse karene er lærde; derfor tar de alt så nøye.»

«Ja, det tror jeg også,» sa mannen, «når det ikke er noe annet enn en slik småting har jeg ingenting å være redd for. Mangler det ikke mer enn

en slik bagatell, kan det være det samme likevel.»

Hr. Sybrand sa: «Dette blir Deres egen sak. Det kommer nok for en dag snart. Og det sier jeg Dem for visst, at når De er kommet til Deventer, vil De få se at De har lurt Dem selv med svikefulle håp.»

«Ja, det sier De. Men denne mannen som sitter her ved siden av meg, kan jeg forsikre Dem om har en annen mening, likesom jeg. Jeg har flere på min side enn De. For med kona mi og de tre kameratene mine er vi tilsammen seks, og dere er bare to. Det ville da være merkelig om dere to skulle ha rett, og vi seks ha urett.»

Med så sagt stakk han papirene sine i lomma. Hr. Sybrand trakk på aksla og tidde. Nå ble mannen en heller brysom reisefelle. Han brukte beske ord mot de lærde, talte med ironi om store menn, og begynte til slutt å la meg merke sitt dårlige lune. Han tråkket meg på føttene og dess like. Jeg var storlig glad da vi kom til Twello.

Da vi hadde steget av, sa hr. Sybrand: «Du ser at *ikke all glede på reisen er sann glede.*»

«Denne mannen setter likeså store håp til reisen sin, som jeg til min,» svarte jeg. «Det er bare vondt at hans håp er bygd på et synsbedrag.»

«Ja, det er visst og sant, og å reise under slike forhold er så sørgelig som det kan få blitt. Ingen reisende

får det så vondt som han som innbiller seg at han får en stor skatt, og likevel går arge armoden i møte. Øynene hans vil til sorg for ham selv bli åpnet for alvor, når han kommer frem til det endelige reisemålet og finner det motsatte av alt det han drømte underveis.»

«Stakkars mann,» sa jeg, «han gir seg helt sit falske håp i vold.»

«Og hvorledes er han så kommet frem til dette falske håpet? Jo, ved en falsk tro. Mannen begynte å tro det som ikke står skrevet, og det som sto skrevet trodde han ikke. Således er det da helt naturlig at håpet hans vil vise seg svikefullt. For loddseddelsamleren i Deventer spør ikke etter hva mannen tenker og tror, og han betaler ikke ut en skilling på noe annet grunnlag enn det som står i kunngjøringen han selv har satt i bladet. Dersom nå mannens tro hadde samsvart med ordet han hadde lest, gikk han en rik fremtid i møte. Men siden troen hans skiller seg fra dette ordet, er rikdommen hans bare en bristende boble.»

«Det er underlig,» sa jeg, «at forskjellen er så rent liten. Hvor lite det i grunnen manglet på at mannen hadde trodd sannheten!»

«Men hvilken utrolig kløft skaper ikke denne vesle forskjellen! Bare en eneste liten strek, ja, en eneste prikk kan omskape den mest lovende fremtid til armod. I trossaker er ing-

enting så nødvendig som å skue nøye på og tro at en har berget hver eneste bokstav i den oppskriften en støtter seg til. Å ikke være hårfin i sin granskning kan føre med seg de farligste følger og den største synkverving. Det er toskeskap å komme med en slik påstand: «Det er da vel ikke så nøye heller!»

«Men mannens tro var likevel fire femtedeler sannhet og en femtedel usannhet.»

«Hvordan da?»

«Av de fem tall som han trodde på, var fire sanne, bare det femte, åttetallet, var galt.»

«Du har rett! Du ser av dette at en kan bli narret om en bare har *en del* av sannheten, ja til og med om en tror *nesten hele* sannheten. *Nesten hele sannheten* volder i fremtiden likeså mye armod som den svarteste løgn, og fører dessuten med seg at en blir harm, når en tenker på det smertelige narrespillet en var utsatt for. Dersom mannen vår hadde eid en loddseddel med alle fem tallene gale, ville han, når han kom til Deventer, ikke ha opplevd noe verre enn nå, da han bare tok feil av et eneste tall. For han ville ikke ha fått penger av loddseamleren i noen av disse tilfellene.»

«Det er sørgelig med korttenkte mennesker,» sa jeg; «de tar så lett feil.»

Hr. Sybrand svarte: «Kall ikke mannen korttenkt! Da den kunngjø-

ringen han hadde å tro, sto tydelig og klart med store tall i avisen, kan en ikke tale om kort tankegang. Nei, lettsinn var det. Når en ikke ser opp mot lyset, kan en – i det minste i visse stilarter – ta feil av de viktige tall i avisen på grunn av deres naturlige form; men dette retter så lite på mistaket. Et tenksomt menneske ville ikke komme på å lese urette tall, når det visste at en stor skatt sto og falt med om en leste rett. Loddsamleren som har latt tallene trykke, har rett til å kreve så mye omtanke og oppmerksomhet av dem det vedkommer. Dersom denne mannen hadde ment det riktig alvorlig med sakene sine, er jeg sikker på at han hadde hatt mistro til sin mangelfulle kunnskap. Men han hadde for høye tanker om sin egen og konas dugelighet, og dessuten ble han lokket til å tro. Han ble lurt til å holde fast ved det han helst ønsket, av en som i sin stormunnethet holdt med ham. Når en tar feil, enda en har svart på hvitt i saken, beviser dette på ingen måte at øynene er *samsynt*, men tvert om at det ser *dobbelt*, at det – *skjeler*.»

«Likevel var det mye som gjorde sitt til å styrke mannen i hans villfarelse; han hadde fem lagsbrødre imot oss to.»

«Ja, er en blitt blind i en villfarelse en gang, blir en lett grunnfestet i den. For det vi selv tror, ser vi gjerne at andre samtykker i, og det finnes all-

tid slike som holder med en, når de vet at vi vil ha det slik. Ellers er det nettopp et kjennemerke på det partiet som kjenner sin *egen indre svakhet*, å vise til stridsfeller og lagsbrødre. Den som har sannheten, har en kraft som ikke trenger å se seg om etter stridsfeller, og han tar dem heller ikke hvor det skulle være. Og om han av og til benytter slike, ser han bare på den indre engenskapen deres og ikke på deres mengde. Villfarelsen søker styrken sin i mengden. Sannheten velger seg heller *en løve*, enn *tusen harer*.»

«Jeg tror at mannen innerst inne kjente løvekraften av sannheten vår,» sa jeg. I det minste mistet han gladlynnnet sitt som han hadde, da han kom syngende inn i kretsen vår; og jeg kjenner ennå virkningen av det dårlige humøret hans på knærne og føttene mine.

«Det er ikke underlig,» sa hr. Sybrand; «den strie villfarelsen er et farlig asen å bo sammen med. Så snart du ikke klapper det, trør det på deg. Dessuten spotter villfarelsen de bedre egenskapene dine. Omtanken din kaller den knusling, nøyaktigheten din hårkløveri, stødigheten din fremfusing og Alvoret ditt smakløst skjemt.»

(Avsluttes neste nr.)

Hva hjertet er fylt av –

*«Du talar om ver, du talar om vind.
Du talar om roser på ungdomens kinn.
Kvi talar du ikkje om Jesus?»*

Å, kjære venner, her er så mye snakk i dag, så mye snakk *om* Jesus! Men hvor er denne nød, denne ild som kan sette hjerter i brann? Hva er det som skjer med oss? Hvor er nøden for våre venner som ennå ikke har fått hvile hos Jesus, disse som vi omgås mye med? Å, hvor snart der kommer inn noe hardt, noe dømmende i hjertet vårt. Men kjære deg, det avspeiler jo bare vårt eget forhold til Frelseren alt dette. Hele tiden så har det med mitt liv med Jesus i hverdagen å gjøre. «Si meg hvem du omgås, og jeg skal si deg hvem du er,» sier et ordtak. Omgås du Jesus mye så vil det merkes på deg, du vil bli preget av HAM. «Se mye på Jesus vil du bli Ham lik,» sier Ø. Andersen. Tror du dette er sant? Jeg tror det er sant! Vi lever mye «for oss selv» vi kristne i dag, og derfor blir vårt liv og vår tale deretter. Vi vet så vel hvordan alt skal være, og så blir vi opptatt med det alene. Kjenner du deg igjen her?

Du, dette med å være Guds barn, det er ikke noe som flyter avgårde av seg selv. Det er som med småbarna i hjemmet; de må ha både mat og godt stell. Ja, dette er et livsbehov for bar-

na, og en kan merke på dem når de har fått stillet dette behov!

«Jeg vil ikke vite noe annet iblant dere uten Jesus Kristus og Ham korsfestet,» sier Paulus (1. Kor. 2, 2). Er dette ditt livsbehov, er det dette du taler og synger om: «Jesus Kristus korsfestet for meg?» Tror du ikke det ville preget oss mer i hverdagen, hvis dette var det viktigste for oss?

Å, måtte dette igjen bli levende for hjertene våre! Da tror jeg også at vi ville kunne se våre venner med Jesu hjertelag, ja se hverandre «i Kristus». Og da ville dette vitnemål bryte seg frem:

Å, var eg meir deg, Jesus, lik, Så hjartevarm og god. Med same kjærleik utan svik, som du i striden stod! Å, var eg meir med liv og tru, i alle ting som du, som du. Min Gud kor sæl eg var!

Ja, bøy meg ned for deg, og set meg ved din fot! Alt stort og stolt du finn i meg, du rive opp med rot! På denne staden vil eg bu, så vert eg meir som du, som du. Min Gud, kor sæl eg er!

Sølvi Straumstein

«Må vi ikke arbeide på vår frelse?»

«Sier ikke Bibelen at vi med frykt og beven skal arbeide på vår frelse? Hvordan kan De da få det til å stemme med den påstand at vi bare skal tro for å bli frelst?»

Bare vent et øyeblikk! Når De spør: «Står det ikke at vi skal arbeide på vår frelse?» hvem er det da tale om, ufrelste eller frelst? Slå opp Filippenserbrevet 1, 1 og se etter hvem det er skrevet til: «Til alle *de hellige* i Kristus Jesus, som er i Filippi.» De

var *allerede* frelst. De HÅPET ikke å bli frelst, de *visste* at det *var* det. Til *disse* sa Paulus: «... mine elskede, så arbeid på eders frelse med frykt og beven.» Fil. 2, 12. Uttrykket «eders» forutsetter eiendom. De skulde utføre hvad Gud allerede hadde ført dem inn i.

(Fra «Håndbok for reisen fra døden til livet.»)

Barnet i krybben

I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids by. Luk. 2, 11

Et barn! Gud, et barn i en krybbe! Det stopper opp for menneskelig fornuft og forstand her. Stilt overfor dette for oss så forunderlige budskap; juleevangeliet!

Å, hvor hjelpeløst og grunt viser ikke menneskehjertet seg å være i møte med de dype åndelige sannheter i Guds ord, selv der de kommer til oss kledt i en så enkel drakt, at et barn skulle kunne forstå det. Ja, det stiller menneskehjertet frem i sitt rette lys dette. *Gudfremmendt!* Fremmed for Hans veier og Hans kjærlighet, ja, også aldeles fremmed for sin egen sanne tilstand.

Dette lyder år etter år utover tett-pakkede kirker, gjennom blader, aviser, radio og TV: «Han er Messias, Herren! Han er Messias, Herren!»

Dette til tross, er det likevel bare en og annen i dette havet av mennesker som virkelig *hører* budskapet. Dette fattige, utstøtte barnet i krybben, er *Herren*, kommet til din frelse!

Budskapet inneholder jo mer enn at Han er Herren, ja, takk Gud, det inneholder mer. Han ble ikke menneske for sin egen skyld. Nei, i dag er det født *dere* en Frelser! Dette

barnet er en *Frelser*. *Vår Frelser! Din og min Frelser!*

Det er som om gode og onde gjerninger, menneskelig innsats og menneskelig ondskap, samles i *samme* sekk og settes fullstendig til side. Så lyder det et budskap, et ord ifra Guds munn, i stedet: «I dag er det født dere en frelser, som er – Herren!»

Barnet i krybben, Han skulle gå inn under samme kår som oss i verden (Gal. 4, 4), oppfylle Guds lov i vårt sted, d.v.s. i alle deler gjøre Guds vilje *av hjertet*. Som *barn*, som *ungdom*, som *voksen*. Mt. 5, 17. Her har du det fullkomne liv, den fullkomne rettferdighet, som du i deg selv mangler for Gud, som *barn*, som *ungdom*, som *voksen*. Rom. 5, 19.

Gjennom dette sitt liv, *det han led*, skulle Han fullendes, Hebr. 2, 10, og beviselig være det *lyteløse* offerlam som loven i så lang tid hadde

vitnet om; *Jesus!* Det gir stor frimodighet i troen å se Jesus slik. *Som oppfyllelsen av et løfte.*

Nå var Han kommet; det var det englene vitnet om, og priste Gud for, den første julenatt der ute på Betlehemsmarkene. De så dette ubegriplige under; Gud var født inn i verden som et menneske, under menneskets kår.

Du som leser dette; Våkn opp! stå opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg! Ef. 5, 14.

Ingen vil nekte eller ta fra deg verken «julestemning» eller «julekos», nei, behold nå gjerne det, men for all del; våkn opp for hva julens egentlige innhold er, mens det ennå er tid. «*Deg er i dag en Frelser født, Han er Messias, Herren!*»

Med dette vil Redaktøren med familie få ønske bladets lesere en velsignet julehøytid, og et godt nytt år!

Einar Kristoffersen

Min Frelsar

Av Sine Belgen Lillebostad

*Min Frelsar, du veit eg vil strida,
du veit og kor vesal eg er.
I gøymsla hjå deg kan eg lida,
di miskunn, di kraft der eg fær.*

*Min Frelsar, du ser og mi lengsla:
Få meire av kjærleiken din.*

*Du ser kor eg kolnar i trengsla,
så lite av siger eg vinn.*

*Min Frelsar så tak meg i handa,
og lei meg der viljen din er,
så eg kan på himmelens stranda,
i ævone takka deg der.*

Forløsningen stunder til!

Luk. 21, 38 nr. 842 i den gamle sangboka

Først vil jeg takke for alle hilsninger og forbønn under min sykdom. Det ble oppfylt på meg som det står i salm. 118, 17; «Jeg skal ikke dø, men leve og fortelle Herrens gjerninger!»

SE på fikentreet og alle trær! Vi lever i en tid da Jesu ord er viktigere enn alt. Det oppfylles for våre øyne, det som slekt etter slekt har ventet på. Israel er et av tidens tydeligste tegn. Det er verdens midtpunkt, og det vil skje mye der ennå. Vi skal vite at sommeren er nær! «For stor nød skal være på jorden og vrede over dette folk, og de skal falle for sverds egg og føres fangne til alle folkeslag, og Jerusalem skal ligge nedtrådt av hedninger, inntil hedningenes tid er tilende».

I ca. 2000 år har dette folk vært hatet og forfulgt. Det har gjennomlevd store lidelser. Hvordan kan det ha seg at Israel har maktet alle disse påkjenninger uten å bukke under?

Svaret er tydelig i Guds ord. Jer. 31, 35-36:

«Så sier Herren, som satte solen til lys om dagen og lover for månen og stjernene, så de lyser om natten, han som opprører havet så dets bølger bruser – Herren, herskarenes Gud, er hans navn: Dersom disse lo-

ver ikke lenger står ved makt for mitt åsyn, sier Herren, DA skal også Israels ætt opphøre å være et folk for mitt åsyn alle dager.»

Les 5. Mos. 28 om Israel.

Hva er grunnen til at Gud har gitt dette folk den oppgave som det har hatt i historien? Også dette svaret finner vi i Guds ord: 5. Mos. 7, 7: Ikke fordi dere var større enn alle andre folk, fant Herren behag i dere, så han utvalgte dere, for dere er det minste blant alle folk; men fordi Herren elsket dere, og fordi han ville holde den ed han hadde svoret deres fedre, derfor... Altså på grunn av sin ed og sitt løfte.

Vi har mye å takke jødene for. Det var dette folk som ga oss evangeliet. Men fremfor alt: Fra dette folk kom Kristus etter kjødet Rom. 9, 5.

Paulus taler om at oljegrenen ble avbrutt for at den ville oljekvist kunne bli innpodet i stammen. Les Rom. 11. Forløsningen stunder til!

Joh. åp. 22, 20-21. Han som vidner dette sier: Ja, jeg kommer snart. Amen, ja kom Herre Jesus! Vår herre Jesu Kristi nåde være med dere alle! Amen.

Er du rede?

Olaf Klavenæs

Om hemmeligheter ved Kristi kjødspåtakelse

La oss vende våre tanker bort fra denne verdens ting og betrakte Kristi fødsels hemmelighet.

Guds Sønn kom ned til oss fra himmelen, for at vi skulle få barnekår. Gud ble menneske, for at vi mennesker skulle få del i guddommelig nåde og guddommelig natur (2. Pet. 1, 4). Da det ble aften i verden, lot Han seg føde, for å gi til kjenne at velsignelsen av Hans menneskevorden ikke hører til det timelege, men til det evige liv. På den fredelige Augustus tid lot Han seg føde, Han som stiftet fred mellom Gud og menneskene. Han som skulle bli sitt folks befrier og frelser, fødtes under Israels treldomstid. Han ble født under en fremmed herres velde, for Hans rike var jo ikke av denne verden (Joh. 18, 36). Av en jomfru ble Han født, for derved å vise at Han bare åndelig kan unnfanges og fødes i deres hjerter som er åndelig rene jomfruer, det er, hvis sinn og sjele hverken er festet til verden eller ved djevelen, men alene ved Gud i én ånd (2. kor. 11, 2).

Kristus ble født ren og hellig, for at Han kunne hellige vår urene og besmittede fødsel. Han ble født av en trolovet jomfru, – til ære for ektestanden som Gud har innstiftet. Han som er verdens sanne lys, som skal

opplyse verdens mørke, ble født i nattens mørke. Han som er vår sjels sanne føde, ble lagt i en krybbe. Han ble født blant dyrene i en stall, for at Han kunne gi menneskene, som var blitt lastdyrene lik, den tapte verdighet tilbake. I Betlehem, det er i brødhuset, ble Han født, Han som brakte med seg guddommelige velsignelser i rik fylde til næring for oss. På jorden er Han sin mors første og enbårne sønn, liksom Han etter sin guddommelige natur i himmelen er sin Fars førstefødte og énbårne Sønn. Han fødtes fattig og ringe, for å erverve oss de himmelske skatter. (2. Kor. 9, 8). Han fødtes i en ussel stall, for at Han kunne føre oss inn i himmelens herlige boliger. Fra himmelen ble denne budbærer sendt, som skulle forkynne en stor nåde, fordi det ingen var på jorden som kunne begripe dens storhet. Et himmelsk sendebud er også med rette forkynneren av himmelske nådegaver. Hærskarer av engler fryder seg, for nu og bare nu, da Guds Sønn ble kjød, kunne de få oss til delaktighet i deres egen salighet. For hyrdene forkyntes dette store under først, for våre sjeles rette hyrde var jo kommet for å oppsøke de fortapte får og bringe dem på den rette sti igjen. For ringe og foraktede mennesker ble

den store glede forkynt, for ingen kan bli delaktig i den som ikke holder seg selv for ringe og uverdig. For dem som holdt nattevakt over hjorden, ble denne fødsel forkynt, for ikke dem som sover tungt i synden, men bare de hvis hjerter våker i Gud, kan bli delaktig i så stor nådegave.

Det frydet de himmelske hærskaarer, for de var jo dypt bedrøvet over våre første foreldres syndefall. På himmelen skinte Herrens og Kongens klarhet, hvis ringhet menneskene foraktet på jorden. Frykt ikke! sa engelen, for Han er jo født som skal ta bort all årsak til frykt. Se, jeg forkynner eder en stor glede! Således toner det fra himmelen, for opphavsmannen og giveren av all glede er født. Glede skal de ha, for årsaken til all bedrøvelse: Fiendskapet mellom Gud og menneskene er borttatt. Gud i det høyeste gis ære, den ære som våre første foreldres store overtreddelse av Hans bud hadde villet berøve Ham. Den sanne fred er oss ved denne fødsel brakt til veie, for før vi kom til troen, var vi Guds fiender, vår egen samvittighet var imot oss. Vi selv var i strid med hverandre innbyrdes. Den sanne fred er nu jorden gjengitt, for den som holdt oss fangen, er overvunnet.

Så la oss nu med hyrdene nærme oss Kristi krybbe, det er til kirken. Da vil vi finne Jesusbarnet, svøpt i den hellige skrift. La oss også med

Maria beholde de store, hemmelighetsfulle ord, daglig overveie dem og alltid bevare dem i våre hjerter. La oss istemme engelens lovsang og si Gud vår skyldige takk for så store velgjerninger og velsignelser. La oss fryde oss og juble med alle himmelske hærskaarer! Når englene gledet seg så stort for vår skyld, hvor meget mere skulle vi ha grunn til å glede oss, da et barn er oss født og en Sønn er oss gitt! (Es. 9, 6).

Israels barn oppløftet sin røst med frydeskrik og basunlyd, da Paktens Ark, som bare var et forbilde og en skygge av Kristus, ble ført til dem (2. Sam. 6, 16). Hvor meget mere må da ikke vi være glade og fryde oss, da Herren selv i vårt kjød og blod er kommet ned til oss!

Når Abraham frydet seg til å se Herrens dag (Joh. 8, 56), og over at Herren åpenbarte seg for ham i menneskelig skikkelse, som Han kun for en kort tid hadde påtatt seg (1. Mos. 18, 2), – hva skulle så ikke vi gjøre, når Han nu har påtatt seg vår natur i evig og uoppløselig forening?

La oss beundre Guds uendelige godhet som selv har villet stige ned til oss, da vi selv ikke kunne komme opp til Ham! La oss beundre Guds uendelige makt som av to ganske forskjellige naturer, den guddommelige og den menneskelige, kunne forene dem slik at Gud og menneske er én og samme person! La oss be-

undre Guds uendelige visdom som kunne finne middel og vei til forløsning, hvor hverken engler eller mennesker så noe middel eller utvei!

Mot det uendelige gode var brøde begått, og derfor kreves det også en uendelig fyldestgjørelse. Mennesket hadde fortørnet Gud. Derfor skulle kun mennesket gi oppreisning. Men mennesket kunne ingen uendelig oppreisning gi, og dog kunne den guddommelige rettferdighet ikke uten uendelig løsepenge fyldestgjøres. Derfor ble Gud menneske, for at Han som ikke hadde syndet, måtte gjøre fyldest for alle våre synder, og betale en uendelig løsepenge, Han som selv er uendelig.

La oss med hellig forbauselse beundre dette under av den guddommelige rettferdighet og barmhjertig-

het! Dette hadde ingen skapning kunnet uttenke, før Gud selv åpenbarte det. Etter at Han har åpenbart det, formår ingen fullt ut å fatte det. Ja, la oss beundre alt dette, men ikke søke å utgrunne det. La oss lenges etter å skue inn i denne hemmelighet, selv om vi ikke fullt ut formår å fatte den. La oss heller bekjenne vår uforstand og uvitenhet enn fornekte Guds allmakt! Amen.

*Synger for Herren og leker,
i himmelske hæere!
Takker vår Frelser, opphøyer
og giver ham ære!
Kommer og ser
hva her forunderlig skjer,
Gud vil et menneske være!*

*Fra Johan Gerhards
Hellige Betraktninger*

Jeg vet om dine gjerninger

*Jeg vet om dine gjerninger, at du har navn av at du lever, og du er død.
Åp. 3, 1.*

Dette er et forferdelig forhold.

Herren taler her om det mer fine og hemmelige hykleri. Et menneske kan være ulastelig i all sin kristenferd. Ja, blant de troende kan han gå for å være en fremragende kristen. Han kan tale både om omvendelse og tro, om nåde

og helliggjørelse, og dessuten leve etter sin bekjennelse og slik som gode kristne alltid lever. Med god grunn kunne menneskene rekne ham for en kristen. De ser jo bare det som ligger i dagen.

Men under alt dette kan det i hans

skjulte, tause indre mangle noe meget viktig. Han kan mangle erfaring av det åndelige liv. Frykten for Herren gir alle levende kristne en engstelig ånd, så de mistenker seg selv. De er redde for å bedra seg selv og er bedrøvet over sin indre ondskap. Alt dette er lovens gjerning i en sann kristen. Men denne mangler alt dette.

Derfor får han heller aldri erfare den fred og hvile som Jesus gir dem som strever og har tungt å bære. Han smaker aldri den dobbelte trøst et bedrøvet barn får når det har forsett seg og fått tilgivelse. Han kjenner ikke den glede ved evangeliet som et enfoldig, men rett-troende barn har og som er kjennetegn på liv.

Men likevel leser han i den hellige Skrift om alle disse tegnene på livet, disse Åndens frukter. Og han vet at de er tegn på sant liv. Og likevel – enda han mangler dem, fortsetter han å tro det beste om seg selv. Han lar seg ikke engang advare av de tegn som Skriften selv har fastsatt. Han tror mer på seg selv enn på disse.

Dette må vel kalles å misbruke nåden.

Han kan jo ikke av egen erfaring kjenne igjen den beskrivelse som Guds Ånd i Skriften gir på et sant nådeliv. Og likevel er han like uforstyrret i den mening at den store, rike nåde skal dekke over denne mangelen. Det er en finere og mer fordekt måte å misbruke nåden på, enn å ture fram i

kjødets åpenbare laster. Men den er like farlig.

Her er ikke spørsmål om nåden er stor nok til å kunne tilgi all synd. Men saken er: *Ditt hjerte er ikke rett for Gud.* Du lever i en skjult, åndelig død.

Det er denne finere måten å misbruke nåden på som Jesus bebreider engelen for menigheten i Sardes: «Jeg vet om dine gjerninger, at du har navn av at du lever, og du er død.»

«Du har navn av at du lever.» Du fører en slik bekjennelse og du lever et slikt liv at du blir ansett og hilst som en levende kristen. Du er ikke av verden. Den har ikke navn av å leve. Du tilhører de levende kristnes flokk. Men – Du er *død*.

Den samme skjulte død taler Jesus om i Matt. 25. Der taler han om de ti jomfruer, fem var kloke og fem var dårlige. Merk deg dette: Disse ti var helt like i alt det som var synlig. De var alle jomfruer, utskilt fra verden og de laster som besmitter den. De hadde alle sine lamper, de gikk alle brudgommen i møte, og ingen ante at det var noen som manglet noe viktig. Slik skildrer Jesus deres sjels tilstand.

Men der inne i lampen, der var mangelen. Og det var en så viktig mangel at de for evig ble stengt ute fra bryllupet. De hadde ingen olje, ilden fenget ikke, det brant ikke, det var dødt.

Hadde de ulykkelige jomfruer tenkt noe slikt, hadde de sikkert på forhånd

prøvd om lampene var i orden innvendig.

Dette skjulte, lettsindige misbruk av nåden er også en fare for en rettskaffen kristen. Hvis han mister den Ånd som frykter Herren, slutter han å undersøke troens indre liv og kraft. Da er han fortryllet og lykkelig ved kunnskapen og skinnet. Da er han tilfreds med å vite at det finnes et forråd av nåde i Guds hjerte, men er likegyldig for om det finnes et nådens liv i hans eget hjerte. Ja, når en kristen begynner å bli fornøyd med seg selv og mister følelsen av synd og strid i sitt eget indre, da har han alltid lett for å tro.

Til dette kan det komme enda en fare. Han vet kanskje hvor farlig det er å bygge sin tro og trøst på sitt indre liv, på nåden i sitt eget hjerte. Og han kjenner kanskje den forfinede egenrettferdighetens villfarelse som sier at en ikke skal ta sin tilflukt til Kristi fortjeneste før en har nådens gjerning og liv i sitt eget hjerte. Og da kan en lett falle over i den motsatte, kjødelige

sikkerhet, så en forakter apostelens formaning: «Ransak dere selv om dere er i troen.»

Denne hemmelige død og kulde som fører den evige død med seg, består jo nettopp i dette at du ikke kjenner din kulde og ugudelighet så meget at du virkelig må ta din tilflukt til Kristus. Du holder deg bare nær til ham med din munn, og du ærer ham bare med dine lepper og med en sterk, død tro, som ikke har noen tørst og hunger etter ham og ingen glede i ham.

Av dette kan vi lære at vegen er trang, og at gudsfryktens hemmelighet er stor.

C. O. Rosenius